

J.J.Boumanschool

Chr. School voor Praktijkonderwijs

J.J. Boumanschool
Birdaarderstraatweg 82
9101 PK Dokkum
Postbus 147, 9100 AC Dokkum.
Tel.0519 294137
Fax. 0519 220877
www.jjboumanschool.nl
info@jjboumanschool.nl

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Inleiding

De meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (HG&K) heeft betrekking op alle vormen van geweld in de huiselijke situatie, zoals mishandeling, seksueel geweld, genitale verminking, eengerelateerd geweld en ouder(en)mishandeling.

Scholen zijn verplicht een meldcode te hebben en toe te passen. Het bestuur dient het gebruik van de meldcode te bevorderen. Dat betekent niet dat er ook een meldplicht bestaat. Bij een meldplicht moet de professional zijn vermoeden van geweld melden bij Veilig Thuis Friesland (onderdeel van Regiecentrum Bescherming en Veiligheid). Die verplichting bestaat niet bij een meldcode. Door te werken met een meldcode blijft de beslissing om vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling wel of niet te melden, berusten bij de professional. In het onderwijs kan die afweging worden gemaakt samen met de partners in het ZAT.

In de meldcode worden de volgende stappen uitgewerkt:

1. in kaart brengen van de signalen;
2. collegiale consultatie;
3. gesprek met de leerling en/of ouders;
4. weging en risicotaxatie;
5. besluit tot hulpverlening en melding.

Doel

Het doel van de meldcode is ondersteuning bieden aan instellingen. Deze ondersteuning van medewerkers in de vorm van een stappenplan, levert, zo mag worden verwacht, een bijdrage aan een effectieve aanpak van (vermoedens van) huiselijk geweld en kindermishandeling.

De doelgroepen zijn zowel slachtoffers, getuigen als (vermoedelijke) daders.

Begripsomschrijving

De meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld gaat over alle vormen van mishandeling, ook psychische en lichamelijke verwaarlozing, seksueel geweld en misbruik, eengerelateerd geweld, genitale verminking, en oudermishandeling.

De laatste twee vormen vallen niet direct in het blikveld van de school. Bij de signalering gaat het om zowel slachtoffers en getuigen als om vermoedelijke daders.

Intimidatie of geweld door beroepskrachten is nadrukkelijk niet opgenomen in de meldcode.

Implementatie

Het implementeren van de meldcode in de organisatie van school is geen ingewikkelde opgave, omdat de stappen goed in te passen zijn in de zorgstructuur zoals deze op veel VO scholen functioneert. Scholen zijn **verplicht** om te melden.

Hierna volgen de criteria waarop scholen verantwoording moeten afleggen aan de inspectie; deze geven aan waar de integratie in de zorgroute minimaal aan moet voldoen.

Vervolgens worden deze criteria t.a.v. een aantal randvoorwaarden voor succesvolle implementatie uitgewerkt, om daarna de meldcode HG&K te integreren in de ondersteuningsstructuur van de J.J. Boumanschool.

Toezicht onderwijs inspectie

De Meldcode HG&K geldt voor professionals uit o.a. het onderwijs. In het kader van haar toezichthoudende taak bevraagt de inspectie scholen op drie punten, om te bepalen of zij voldoen aan hun plicht met betrekking tot de Meldcode HG&K:

- de aanwezigheid van een (in de eigen zorgroute geïntegreerde) meldcode;
- de randvoorwaarden voor hulp en melding;
- de toepassing van de Meldcode in de (school)praktijk.

Het bevoegd gezag van de J.J. Boumanschool heeft, met instemming van de Medezeggenschapsraad onderstaande meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling vastgesteld in januari 2018.

1

<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/documenten-en-publicaties/brochures/2009/12/01/basismodel-meldcode-huiselijk-geweld-en-kindermishandeling.html>

N.B. deze site kan ook kortweg met www.meldcode.nl worden bereikt

De toepassing van de meldcode binnen de ondersteuningsstructuur van de J.J. Boumanschool

Het voortgezet onderwijs kent verschillende functionarissen die achtereenvolgens ingeschakeld worden wanneer de problematiek van leerlingen gezien zwaarte en complexiteit daarom vraagt:

- Mentoren zijn de spil van de begeleiding binnen de school en eerste aanspreekpunt voor leerlingen, ouders en collega's;
- Zorgcoördinator, schoolmaatschappelijk werker, orthopedagoog en vertrouwenspersoon bieden aanvullende, meer specifieke vormen van begeleiding;
- Het Zorg- en adviesteam (ZAT) zorgt voor 'brede' multidisciplinaire weging en afstemming.

Voor weging en hulpverlening bij kindermishandeling en huiselijk geweld of het melden aan Veilig Thuis Friesland is en het ZAT de aangewezen plek. Hier kunnen de signalen van de school gedeeld worden met de zorgpartners om tot een afgewogen aanpak te komen.

De opeenvolging van de beschreven stappen kan gewijzigd worden op grond van specifieke factoren. Zo kan er vanuit de begeleidingsrelatie al eerder contact zijn met ouders dan bij stap 3 en kan er ook vanuit de weging van de ernst van een signaal na stap 1 via consultatie over gegaan worden tot melding.

Ook geldt hier nog het volgende: in de meldcode wordt gesproken over het al dan niet wegnemen van zorgen om tot een volgende stap over te gaan. Het kan zijn dat na een stap de signalen niet bevestigd zijn (bv. na een gesprek met de ouders), maar dat hoeft niet te betekenen dat de zorgen van de onderwijskracht zijn verminderd. Als de zorgen nog steeds bestaan, kan dat de reden zijn om de volgende stap wel te zetten.

Stap 1: In kaart brengen van de signalen

Wanneer er zorgen zijn over een leerling, komen in eerste instantie mentoren en het docententeam in actie. Systematische leerlingbesprekingen (tijdens de personeelsvergadering en de fasevergaderingen) zijn dan de basis om alle signalen van docenten over de betreffende leerling te ordenen en te bespreken. Die signalen zijn dan te verbinden met al beschikbare informatie uit de overdracht met de voorgaande school en eventuele gegevens uit de intake. Als de ontwikkeling van de leerling anders verloopt dan verwacht en gewenst, kunnen de mentor en de docenten o.l.v. de fase-coördinator en/of de zorgcoördinator een gerichte aanpak afspreken. De signalen en afspraken worden aan de ouders medegedeeld en in het LeerlingVolgSysteem geregistreerd.

Wanneer signalen wijzen op mogelijke kindermishandeling en/of huiselijk geweld kunnen er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat de leerling risico loopt bij het met ouders bespreken van de zorgen. Dat is vooral aan de orde als er door de leerling rechtstreeks met de mentor of een medewerker is gesproken over een bedreigende thuissituatie. Dan gaat men snel over tot stap 2.

Veel zorgsignalen zijn echter specifiek en kunnen naar een diversiteit van problematiek verwijzen. Dan hoort het gesprek met leerling en ouders te gaan over de zorgen en het nader in kaart brengen van de signalen. Op grond daarvan beoordeelt de mentor, in overleg met de fase-coördinator en/of de zorgcoördinator, of er aanleiding is vervolgstappen te ondernemen.

Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen Veilig thuis.

Als de verzamelde informatie het vermoeden van kindermishandeling en/of huiselijk geweld ondersteunt, consulteert de mentor, in samenspraak met de fase-coördinator, de zorgcoördinator. De zorgcoördinator is de spilfunctionaris in dit overleg.

Bij enkelvoudige problematiek (afgebakende problematiek met logische vervolgstap) wordt de leerling besproken in het ZAT. Indien de vrees bestaat dat het melden aan de ouders voor het bespreken in het ZAT nadelig voor de leerling is, wordt Veilig thuis geconsulteerd.

Stap 3: Gesprek met de leerling en/of ouders

Na de collegiale consultatie in het zorg- en adviesteam en het eventueel advies van Veilig thuis bespreekt de mentor samen met de zorgcoördinator de signalen vervolgens met de leerling en/of de ouders, afhankelijk van de situatie gezamenlijk of apart. Vaak is het onduidelijk wat de oorzaken zijn van de signalen. Door ouders te informeren over de signalen, te vragen naar de thuissituatie en informatie uit te wisselen over de ontwikkeling van hun kind, zijn zorgen te verduidelijken, te ontkrachten of te bekrachtigen. Ook kan men toestemming vragen om e.e.a. in het ZAT te bespreken opdat er een multidisciplinaire aanpak van de problemen is af te spreken (eventueel kan ervoor gekozen worden het gesprek met de ouders door de schoolmaatschappelijk werker te laten voeren).

Op grond van eerdere afweging kan het gesprek met de ouders achterwege blijven in verband met de veiligheid van het kind of die van anderen.

Stap 4: Weging en risicotaxatie.

De volgende stap is dat de J.J. Boumanschool de signalen, het ingewonnen advies bij collega's en de informatie uit het gesprek met de ouders (en leerling) in het ZAT bespreekt.

De aard en de ernst van de signalen en het risico op kindermishandeling of huiselijk geweld worden dan multidisciplinair afgewogen. Vervolgens wordt een afgestemde aanpak vastgesteld, gericht op ondersteuning van de leerling, de ouders en de school.

In het ZAT vindt de goede multidisciplinaire beoordeling van de situatie plaats. Zo nodig kan er extra onderzoek plaatsvinden om een diagnose vast te stellen en kan men het voorwerk voor indicaties voor jeugdzorg en/of speciaal onderwijs doen. Dan komt de speciale zorg van de instellingen op gang. Bij twijfel altijd Veilig Thuis raadplegen.

Stap 5: Besluit tot hulpverlening en melding

Het ZAT organiseert de noodzakelijke hulp en geeft handelingsadviezen aan de school. Daarnaast wordt er een melding gedaan bij Veilig thuis Friesland. Met Veilig Thuis Friesland bespreekt men wat het ZAT na de melding, binnen de grenzen van de gebruikelijke werkzaamheden, zelf nog kan doen om de betrokkenen tegen het risico op huiselijk geweld of op mishandeling te beschermen. De verantwoordelijke fase-coördinator en/of de zorgcoördinator bespreekt met de ouders de uitkomst van de bespreking in het ZAT en meldt dit tevens bij de directeur.

Als er gerede vermoeden bestaat van huiselijk geweld en/of kindermishandeling wordt ook geregistreerd in de Verwijsindex. De registratie wordt onderbouwd. De ouders worden vooraf op de hoogte gesteld.

Indien er gevaar bestaat voor de leerling wordt er geen contact met de ouders opgenomen.

Zie voor informatie Veilig thuis Bijlage 1

BIJLAGE 1 Steunpunt Veilig thuis

Advies

Bij iedere stap van de meldcode geldt dat er altijd contact op kan worden genomen met het Veilig Thuis Friesland; deze laatste maakt deel uit van het Bureau Jeugdzorg. Bij Veilig Thuis Friesland is veel kennis aanwezig over mogelijke signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling. De medewerkers kunnen ook adviseren over de te zetten stappen en over het voeren van gesprekken met cliënten/leerlingen over de signalen. Bij het vragen van advies zet Veilig Thuis Friesland zelf geen stappen in de richting van de cliënt of die van anderen. Het advies is dus uitsluitend gericht tot de adviesvrager. Alle melders van een vermoeden van kindermishandeling worden door Veilig thuis geïnformeerd over wat er met hun informatie is gedaan

NB: Adviesgesprekken vinden plaats op basis van anonieme cliëntgegevens, voor een adviesgesprek hoeft u uw beroepsgeheim dus niet te verbreken.

Melden

Als er bij het volgen van de stappen wordt besloten tot het doen van een melding, neemt Veilig Thuis Friesland het onderzoek naar het huiselijk geweld of de kindermishandeling over. Veilig Thuis Friesland houdt melders op de hoogte van de uitkomsten van het onderzoek en van de acties die in gang worden gezet.

NB: Bij een melding moeten cliëntgegevens worden verstrekt omdat Veilig thuis anders geen acties in gang kan zetten naar aanleiding van de melding. De melding moet altijd schriftelijk en ondertekend door een leidinggevende worden gedaan.

Bij kindermishandeling, huiselijk geweld en ouderenmishandeling dient de melding worden gedaan bij **Veilig Thuis Friesland** telefoon **0800 2000**.

Spoed 4Jeugd biedt in Friesland spoedeisende jeugdhulp in crisissituaties die worden veroorzaakt door gedrag of opvoedproblemen, gezinsproblemen of psychische problemen **0800 7763345**.